

Bài Team-Based Learning 4-8: Các vấn đề thường gặp của nửa sau thai kỳ

Tắc mật trong gan trong thai kỳ.

Ngô Thị Kim Phụng¹, Trần Lâm Khoa²

Mục tiêu bài giảng

Sau khi học xong bài, học viên có khả năng

1. Trình bày được các triệu chứng lâm sàng và cận lâm sàng của tắc mật trong gan trong thai kỳ
2. Trình bày được các chẩn đoán phân biệt quan trọng của tắc mật trong gan trong thai kỳ

Tắc mật trong gan là một tình trạng thường gặp trong thai kỳ ở nhiều mức độ khác nhau.

Cơ chế bệnh sinh của hội chứng tắc mật trong gan trong thai kỳ vẫn chưa được hiểu rõ. Bệnh có thể có liên quan đến di truyền, địa lý và môi trường. Đột biến trên gen MDR3 có thể có kết hợp trên 15% các trường hợp.

Nhìn chung bệnh biểu hiện bởi một số triệu chứng như: (1) tắc mật và ngứa trong nửa sau của thai kỳ và không kèm theo các rối loạn chức năng gan khác, (2) khuynh hướng tái phát cho những thai kỳ sau, (3) kết hợp với thuốc ngừa thai uống và đa thai, (4) là bệnh lý lành tính và không để lại di chứng trên gan của sản phụ, (5) tăng tỉ lệ nước ối phân su và tăng tỉ lệ thai lưu.

Triệu chứng chính là ngứa, không kèm với đau bụng hay nổi ban, có thể xuất hiện sớm ở tuần lễ 20 của thai kỳ.

Hiếm khi có vàng da.

Tăng acid mật là triệu chứng cận lâm sàng duy nhất. Nếu có tăng men gan nhiều, phải đi tìm bệnh lý khác.

Cận lâm sàng có tăng axit mật huyết thanh.

Nồng độ bilirubin và men gan thường là bình thường, đôi khi có tăng nhẹ.

Nếu men gan và bilirubin tăng nhiều, phải siêu âm bụng để loại trừ tắc túi mật, cũng như phải làm huyết thanh chẩn đoán viêm gan để loại trừ viêm gan siêu vi và tầm soát kháng thể tự thân để phát hiện xơ gan do mật nguyên phát.

Điều trị là điều trị triệu chứng, bằng chăm sóc tại chỗ.

Điều trị bằng chăm sóc tại chỗ như tắm nước lạnh, tắm bicarbonate hay phenol, nhưng hiệu quả nhất là dùng axit ursodeoxycholic làm giảm ngứa, giảm nồng độ axit mật, amino transferase và bilirubin.

Rất hiếm khi phải chấm dứt thai kỳ trong hội chứng này.

¹ Phó Giáo sư, Giảng viên bộ môn Phụ Sản, Khoa Y, Đại học Y Dược TP. Hồ Chí Minh. e-mail: dmtkphung@hotmail.com

² Giảng viên bộ môn Phụ Sản, Khoa Y, Đại học Y Dược TP. Hồ Chí Minh. e-mail: lamkhoa1982@yahoo.fr